

Přehled témat výuky a jejich anotace včetně dílčí hodinové dotace:

Co umějí slovní tvary v textu (Božena Bednaříková, 2 x 60 min)

Specifikem českého tvarosloví je existence variantních tvarů (tzv. tvarových dublet), jež však nejsou funkčně, stylisticky a mnohdy ani významově identické. Pracovní přednáška a následný seminář se zaměřují na rozbor textů a sledování tvaroslovných i slovtvorných prostředků, jež mají schopnost ovlivnit styl textu, a to na ose neutralnost – hovorovost, neutralnost – knižnost/archaičnost, případně nesou hodnoty jako expresivita/emocionalita, familiárnost, depreciativnost apod. Zvláštní pozornost je věnována sféře žurnalistické, jež je považována za seismograf vývoje nejen stylových charakteristik slovních tvarů, ale i tvaroslovné normy samotné. V této stylové oblasti budou odhalovány především ty prostředky, jež mají potenciál ovlivnit objektivitu mediálního textu.

Čtení s porozuměním v mateřském jazyce (Darina Hradilová, 1 x 60 min)

Rozvoji dovednosti čtení s porozuměním je zpravidla věnována pozornost ve výuce cizích jazyků, primárně je však třeba tuto dovednost budovat v mateřském jazyce. Seminář bude zaměřen na teoretický úvod do problematiky (typy čtení) a na praktické ukázky metod vhodných pro rozvíjení jednotlivých typů čtení. Důraz bude kladen i na postupy umožňující efektivně testovat zvládnutí dané dovednosti. V semináři bude prezentován materiál, který frekventanti kurzu budou moci využít buď přímo ve výuce, nebo jako inspiraci pro tvorbu vlastních výukových podkladů

Kritické čtení novinových zpráv (Jindřiška Svobodová, 1 x 60 min)

Práce v semináři bude věnována analýze vybraných mediálních textů, a to s uplatněním metodologického rámce navrženého Allanem Bellem ve sborníku *Approaches to Media Discourse*. Navržená metoda umožňuje obohatit interpretaci textů o další aspekty historického, společenského i politického aspektu, posoudit funkci kompozice zprávy, propojení jejích jednotlivých segmentů a užitých výrazových prostředků. Aplikace metody vede ke schopnosti kriticky posoudit význam a funkci nejenom explicitně poskytnutých údajů a informací, ale také rekonstruovat a doplnit tzv. bílá místa.

Když Google píše poezii aneb Literatura generovaná počítačem (Tomáš Franta, 1 x 60 min)

Seminář nabídne chronologický, deskriptivně-historický přehled nejvýraznějších počínů počítačem generovaných uměleckých textů a nastíní celkovou linii evoluce takové literatury od primitivních textových generátorů po komplexně pracující systémy umělé inteligence. Pozornost přitom bude věnována také aktivní práci s konkrétními ukázkami, při níž bude rozvinuta diskuze o gramaticko-stylistické i sémantické povaze daných textů, jež by mohla vést až k polemice nad pojmy autorství a literatura vůbec. Seminář nabídne inspiraci pro tvůrčí i brainstormingovou práci s žáky ve volitelných literárních seminářích.

Expresionismus v české literatuře (Erik Gilk, 1 x 60 min)

Seminář bude založen na společném čtení povídky Richarda Weinera *Let vrány* z roku 1912, zařazené do souboru *Netečný divák a jiné prózy* (1917). Interpretace bude založena na bohaté sémantické výstavbě textu, která umožňuje jak biografické čtení odrážející tehdejší životní situaci autora, tak nabízí klíč k pochopení a uchopení předválečné expresionistické poetiky. Text povídky bude frekventantům k dispozici předem a bude vykládán na pozadí dobového uměleckého kontextu i v souvislostech další povídkové tvorby Richarda Weinera.

Autor a postmoderní próza (Lubomír Machala, 1 x 60 min)

Na ukázkách z textů českých a slovenských prozaiků Jiřího Kratochvila, Milana Kundery a Pavla Viličkovského budou identifikovány postupy a prostředky, jimiž postmoderní spisovatelé nakládají s odvěkou opozicí historického psychofyzického autora a entitou autora konstituovaného samotným textem, a to s cílem formulovat sémantické dopady tohoto počínání, respektive tvůrčího gesta.

Kolaps kategorie věkovosti v současné české literatuře pro děti (Radek Malý, 1 x 60 min)

Seminář bude založen na společném čtení ukávek ze současné české knižní ilustrované tvorby, která demonstruje tzv. kolaps kategorie věkovosti, tedy jev, ke kterému dochází od devadesátých let 20. století po celém světě – neurčitelnost a splývání hranic dříve jasně vymezených čtenářských kategorií. Analyzovanými texty budou Petr Nikl *Slovohledě*, Pavel Čech *A!* a Tereza Šedivá *Životní příběh mimina s velkou hlavou*. Cílem je rozvinout schopnost kritického myšlení vůči literatuře pro děti na pozadí změn, kterými v posledních desetiletích prochází.